

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Cojocari Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Cojocari Ion XXXX, născut la XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 30.11.2015 – 13.08.2018;

Instanța de apel: 14.09.2018 – 04.11.2020;

Instanța de recurs: 24.08.2022 – 19.10.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Central din 13 august 2018, Cojocari Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 186 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a adăugat lui Cojocari Ion pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Soroca din XXXX și i s-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în domeniul gestionării bunurilor materiale a altei persoane pe un termen de 2 ani.

Termenul pedepsei lui Cojocari Ion s-a calculat din 13.08.2018, cu includerea în acest termen a duratei ispășirii pedepsei anterioare potrivit sentinței Judecătorei Soroca din 18.11.2015, începînd cu 18.11.2015 pînă la 13.08.2018, cu luarea lui sub arest imediat din sala de judecată, cu aplicarea măsurii preventive arestul și menținerea acesteia pînă la intrarea sentinței în vigoare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cojocari Ion împreună cu încă două persoane în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în proporții mari și făcînd parte din componența grupului criminal organizat, al cărui

conducător a fost Leșan Ion, împreună și de comun acord au planificat comiterea furturilor din mai multe gospodării, în proporții mari.

Pînă la săvârșirea furturilor concrete, Leșan Ion petrecea un complex de măsuri orientate la depistarea imobilelor pentru sustragere, urmărirea vizuală a acestora, inclusiv discuții cu proprietarii în scopul acumulării informației despre perioada de timp când aceștia nu vor fi la domiciliu, direcția de deplasare, locurile frecventate de către proprietarii imobilelor care au fost alese ca obiect al sustragerii. Coordonarea activității grupului organizat, alegerea timpului și locului destinat sustragerii, se efectua de către Leșan Ion.

Astfel, membrii grupului criminal au participat la comiterea mai multor infracțiuni după cum urmează:

Cojocari Ion, în luna septembrie XXXX având intenții și scop de profit, conform unui plan comun, în scopul sustragerii bunurilor din domiciliul cet. Toderăș Elena situat în r-nul XXXX, s. XXXX, str. XXXX, a fost informat de către cet. Onilov Andrei, care la rîndul său a primit informație de la Leșan Ion despre data și ora cînd proprietarii nu sunt acasă. Astfel, el împreună cu Onilov Andrei în noaptea de XXXX s-au deplasat la domiciliul cet. Toderăș Elena situat în r-nul XXXX, s. XXXX, str. XXXX, unde Onilov Andrei a rămas de pîndă, iar el pe ascuns a pătruns în casă de unde au sustras și au însușit două perechi de cercei din aur de formă inelară în preț de 1400 lei, un lănțisor cu cruce din aur în preț de 2000 lei, un lănțisor cu cruce din aur pentru dame în preț de 7000 lei, un lănțisor din aur cu culon în formă de colț cu piatră de culoare albă în preț de 9500 lei, un lănțisor cu sfere din aur în preț de 3000 lei, două perechi de cercei din aur în preț de 5000 lei, o pereche de cercei din aur cu stelute în preț de 2000 lei, o pereche de cercei de formă sferică în preț de 1000 lei, nouă inele din aur pentru dame în sumă totală de 18000 lei, un inel din aur cu formă de broască țestoasă în sumă de 4000 lei, o pereche de cercei în formă triunghi în preț de 7000 lei, o brățară din aur pentru dame în preț de 4000 lei, un cercei din aur scris pe el sloganul „Bulgari” în preț de 1500 lei, cauzând astfel părții vătămate o pagubă materială în sumă totală de 65400 lei.

Continuându-și activitatea infracțională, îndreptată spre sustragerea în proporții mari a bunurilor altei persoane în luna septembrie 2015, conform unui plan comun, în scopul sustragerii bunurilor din domiciliul cet. Dorogan Valerii situat în or. XXXX, str. XXXX, Cojocari Ion a fost informat de către cet. Onilov Andrei, care la rîndul său a primit informație de la Leșan Ion despre data și ora cînd proprietarii nu sunt acasă. Astfel, ultimul împreună cu Onilov Andrei la XXXX ziua au venit în fața domiciliului cet. Dorogan Valerii, unde Onilov Andrei a stat de pîndă iar Cojocari Ion pe ascuns a pătruns în casă de unde au sustras și însușit mijloace bănești în sumă de 10000 lei, 2500 ruble rusești, 150 hrivne ucrainești, 15 euro precum și o sticlă de șampanie italiană „Amoro” în preț de 15 euro, o cruciuliță din aur în preț de 6000 lei, un lanț din aur pentru bărbați cu greutatea de 40 gr. în preț de 10000 lei, un inel bărbătesc din aur în

preț de 5000 lei, o monedă din aur cu nominalul 10 ruble imperiale rusești timpul țarului Nicolai al II, anul fabricării 1906 în preț de 17000 lei, un ceas de mână bărbătesc de model „Poliot” în preț de 3000 lei, cauzând astfel părții vătămate Dorogan Valerii o pagubă materială în sumă totală de 52050 lei.

Urmând același scop, continuându-și activitatea infracțională, îndreptată spre sustragerea în proporții mari a bunurilor altei persoane, Cojocari Ion, la XXXX, ziua, deplasându-se împreună cu Onilov Andrei pe str. XXXX din or. XXXX, spontan, au hotărât să sustragă pe ascuns bunuri din domiciliul cet. XXXX situat în or. XXXX, str. XXXX, unde Onilov Andrei a stat de pândă iar Cojocari Ion pe ascuns a pătruns în casă de unde a sustras și a însușit bani în sumă de 9500 lei, 7 perechi de ciorapi în preț de 30 lei perechea în sumă totală de 210 lei, 3 ștergare de baie în preț de 100 lei ștergarul, în sumă totală de 300 lei, o scurtă din piele de culoare neagră în preț de 500 lei și o sticlă de votcă de colecție marca „Beluga” în preț de 4000 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o pagubă materială în sumă totală de 14510 lei.

Urmând același scop, continuându-și activitatea infracțională, îndreptată spre sustragerea în proporții mari a bunurilor altei persoane, Cojocari Ion, la XXXX, ziua, de unul singur prin geam a pătruns în domiciliul cet. Casapu Petru situat în comuna Volovița, întovărășirea pomicolă „Lotus”, de unde a sustras și a însușit un notebook de model „Acer” în preț de 6000 lei, un registrator video pentru automobile „Full HD” care era împachetat în cutie în preț de 1400 lei, un set de cuțite pentru bucătărie cu mânere negre ce erau împachetate într-o husă din metal de culoare neagră în preț de 800 lei, cauzând astfel părții vătămate Casapu Petru o pagubă materială în sumă totală de 8200 lei.

Astfel, prin acțiunile sale criminale au fost sustrate bunuri materiale în sumă totală de 140160 lei de către Cojocari Ion în participație și în cadrul unui grup criminal organizat, 131960 lei de către Onilov Andrei Iurii în participație și în cadrul unui grup criminal organizat, din ele bunurile materiale în sumă de 117450 lei de către un grup criminal organizat pentru a comite mai multe infracțiuni în domeniul sustragerii bunurilor materiale, compus de inculpații Leșan Ion – conducătorul grupei și Cojocari Ion, Onilov Andrei – membrii grupei.

Acțiunile inculpatului Cojocari Ion au fost încadrate în baza art. 46, 186 alin.(4) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite de un grup criminal, organizat pentru a comite mai multe infracțiuni, săvârșite prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții mari.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- *procurorul în Procuratura raionului Soroca, Corețchii Alexandr*, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care Onilov Andrei să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 186 alin. (4) Cod penal, și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 8 ani închisoare. De recunoscut vinovat pe Onilov Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217

alin. (2) Cod penal, și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 1 an închisoare. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa sub formă de 8 ani 6 luni închisoare. În baza art.85 Cod penal, de adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea de pedeapsă neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Soroca din XXXX, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de 13 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. De recunoscut vinovat pe Leșan Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 186 alin. (4) Cod penal, și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest de menținut dispozițiile sentinței;

- *partea vătămată Repețchii Silvia*, prin care a solicitat casarea sentinței, cu aplicarea pedepsei condamnaților Onilov Andrei, Cojocari Ion și Leșan Ion, și restituirea prejudiciului material cauzat în sumă de 14510 lei.

- *avocatul Dlujanschi Elic în numele inculpatului Onilov Andrei*, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi în privința lui Onilov Andrei de achitare conform art. 390 alin. (1) p. 2) Cod de procedură penală, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat;

- *avocatul Dumneanu Radu cu inculpatul Leșan Ion*, prin care a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motivul constatării lipsei faptului infracțiunii în acțiunile sale; anularea încheierii din 21.07.2016, emisă de către Judecătoria Soroca, prin care s-a dispus respingerea cererii de numire a expertizei merceologice, pentru a stabili valoarea reală a bunurilor, reclamate de către părțile vătămate că ar fi fost sustrase; constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare în legătură cu: încălcarea normelor imperative ale legislației procesual penale, care prevede obligația aducerii la cunoștință a materialelor cauzei penale la finisarea urmăririi penale și privarea apărării de a înainta cereri și demersuri cu privire la completarea urmăririi penale pentru a stabili caracterul real al declarațiilor lui Onilov Andrei și Cojocari Ion, precum și la valoarea bunurilor reclamate a fi sustrase; lăsarea fără examinare a cererii înaintate prin care s-a solicitat constatarea, în ordinea art. 6 și art. 251 Cod de procedură penală, a nulității actului de acuzare, ca rezultat al încălcării flagrante a normelor imperative care reglementează întocmirea actului de acuzare și sesizarea instanței; neefectuarea nici unei acțiuni de urmărire penală în vederea stabilirii obiective a valorii bunurilor sustrase și restituirea corpurilor delictive la faza urmăririi penale, fără a întreprinde măsurile necesare în vederea stabilirii valorii acestora, inclusiv a sursei de proveniență a lor, potrivit art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală; respingerea cererii, adresate în cadrul cercetării judecătorești, prin care s-a solicitat stabilirea valorii bunurilor reclamate a fi sustrase de către părțile vătămate; lăsarea fără examinare a cererii apărării cu privire la obligarea părților vătămate să prezinte în cadrul cercetării judecătorești, pentru a fi examinate, a obiectelor restituite de către organul de urmărire

penală și a actelor de proveniență a acestora, situație care a determinat limitarea accesului apărării la aceste obiecte și imposibilitatea stabilirii faptului dacă sunt din metale prețioase, precum și a valorii acestora; neinformarea despre acuzația adusă, în legătură cu modificarea art. 126 Cod penal, care influența calificarea acțiunilor în cazul comiterii faptelor de sustragere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile și menținută sentința.

S-a admis cererea cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor lui Cojocari Ion privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

S-a constatat faptul că, inculpatul Cojocari Ion a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina și în IP Soroca, pe o perioadă de 42 (patruzeci și două) zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare stabilită, s-a redus cu 84 (optzeci și patru) zile, pentru perioada în care Cojocari Ion s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr. 17 Rezina și în IP Soroca, astfel calculându-se 2 (două) zile de închisoare pentru 1 (una) zi de arest preventiv.

Chestiunea privind aplicarea prevederilor art. 473² Cod de procedură penală urmează a fi soluționată în ordinea art. 469 Cod de procedură penală, condamnații Cojocari Ion și Onilov Andrei urmând a se adresa în acest sens cu cerere separată în instanța de judecată.

5. La 15 ianuarie 2021, avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Leșan Ion a declarat recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2020, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a solicitat rejudecarea cauzei și, constatând inclusiv încălcarea drepturilor sale, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, să fie dispusă achitarea lui Leșan Ion.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 iulie 2021, s-a decis inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. La 10 martie 2022, inculpatul Cojocari Ion a declarat recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2020, prin care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde.

7.1 În susținerea recursului inculpatul Cojocari Ion menționează că, în instanța de apel au fost invocate motive conform cărora art. 186 Cod penal nu poate fi aplicat, or, prin hotărîrea Centrului Național de Expertiză a fost emisă o hotărîre oficială conform căreia, reieșind din materialele cauzei nu există suficiente probe pentru calificarea infracțiunii conform art. 186 alin.(4) Cod penal.

8. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data **04 noiembrie 2020**, în prezența procurorului, avocatului Caraman Iurie, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 65, 69-70, vol.VIII). Prin intermediul aplicației teleconferinței a fost luată legătura cu inculpații Onilov Andrei și Cojocari Ion care se dețin în penitenciarul nr.11 Bălți. Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel se constată că după pronunțarea dispozitivului deciziei, participanții la proces au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării integrale a deciziei motivate și anume pentru data de **02 decembrie 2020, ora 10:00**.

În legătură cu volumul mare de lucru, pronunțarea deciziei motivate a fost amânată pentru data de **16 decembrie 2020, ora 10:00** (f.d.67, vol. VIII).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la **16 decembrie 2020**, ședință despre care avocatul Caraman Iurie și inculpatul Cojocari Ion au cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz, copia deciziei motivate fiind expediată părților(f.d.87, 91, vol. VIII).

Colegiul penal menționează că, la data de **10 martie 2022**, inculpatul Cojocari Ion a expediat prin intermediul oficiului poștal recurs ordinar împotriva decizie instanței de apel adoptate la caz(f.d.148-149, vol. VIII), care la **14 martie 2022** a fost înregistrat în cadrul Secției documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție, cu nr. de intrare 1062.

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că, pentru recurent termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **17 decembrie 2020**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **15 ianuarie 2021**.

Respectiv, recursul ordinar declarat de către inculpatul Cojocari Ion *la 10 martie 2022*, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar declarat de către inculpatul Cojocari Ion este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Cojocari Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Cojocari Ion XXXX*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *18 noiembrie 2022*.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana